

Kontrollen i livsmedelskedjan

Årlig rapport inlämnad av Sverige för perioden från
1.1.2021 till 31.12.2021

Denna titel kan laddas ner från: [Livsmedelsverkets sida för att beställa eller ladda ner material](#).

Citera gärna Livsmedelsverkets texter, men glöm inte att uppge källan. Bilder, fotografier och illustrationer är skyddade av upphovsrätten. Det innebär att du måste ha upphovsmannens tillstånd att använda dem.

© Livsmedelsverket, 2023.

Författare:

Livsmedelsverket, Jordbruksverket och Kemikalieinspektionen.

Rekommenderad citering:

Livsmedelsverket, Jordbruksverket och Kemikalieinspektionen. S 2023 nr 03 - Kontrollen i livsmedelskedjan. Livsmedelsverkets rapportserie. Uppsala.

S 2023 nr 03

Omslag: Livsmedelsverket

Förord

Sveriges rapport till EU-kommissionen om kontrollen i livsmedelskedjan har sedan 2021 ett nytt format. Det beror på att förordning (EU) nr 2019/723 med en standardiserad förlaga för rapportering har trätt i kraft. Rapporteringen görs i ett webbaserat verktyg.

Detta dokument har ställts samman för att presentera vad Sverige har rapporterat. Alla rubriker och tabeller är hämtade från den standardiserade förlagan och från rapporteringsverktyget.

Rapporteringen har som ambition att svara på det som efterfrågas och formuleringarna är gjorda utifrån att rapporten vänder sig till EU-kommissionens tjänstemän.

För att vara transparenta med att det finns uppgifter vi inte har kunnat få fram till rapporteringen innehåller dokumentet även tabeller och fält där vi av olika anledningar inte har kunnat rapportera efterfrågade uppgifter. I de fallen har vi kommenterat i varför det saknas uppgifter. I de fall vi har lämnat uppgifter i frivilliga fält framgår detta genom att rubrikerna för dessa fält är markerade med asterisk.

En arbetsgrupp bestående av Emma Nordvik Premfors och Anton Andreasson, Livsmedelsverket; Eva Rackow och Justina Björklund, Kemikalieinspektionen samt Johannes Erlandsson, Jordbruksverket, har samlat in underlaget och sammanställt rapporten.

Under handläggningen har synpunkter inhämtats från ett flertal handläggare på Livsmedelsverket, Jordbruksverket och Kemikalieinspektionen. Representanter från SKR, Länsstyrelserna, SVA och Näringsdepartementet har getts möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

Livsmedelsverket

Annica Sohlström
Generaldirektör

Augusti 2022

Innehåll

Förord.....	3
Del I 1. Inledning.....	9
2. Åtgärder som vidtagits för att säkerställa ett effektivt genomförande av den fleråriga nationella kontrollplanen, inklusive efterlevnadssåtgärder och resultaten av dessa åtgärder	10
3. Ändringar av den fleråriga nationella kontrollplanen	12
4. Avgifter eller pålagor.....	13
DEL II 1. Livsmedel och livsmedelssäkerhet, integritet och hälsosamhet i valfritt produktions-, bearbetnings- och distributionsled, inklusive bestämmelser för att säkerställa god handelssed, konsumentskydd och konsumentinformation, samt bestämmelser om tillverkning och användning av material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel	14
1.1 Övergripande slutsats om graden av efterlevnad	14
1.2 Offentlig kontroll av aktörer/anläggningar	15
1.3 Offentlig kontroll som kräver fortlöpande eller regelbunden närvaro av personal eller företrädare för behöriga myndigheter i aktörernas lokaler	17
1.4 Offentlig kontroll av produkter/varor enligt allmän bestämmelse och livsmedelskategori	17
1.5 Kommentarsfält*	19
1.6 Bristande efterlevnad	21
Bedrägligt eller vilseledande agerande	25
1.7 Kommentarsfält*	26
2. Avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön för livsmedels- och foderproduktion	27
2.1 Övergripande om graden av efterlevnad	27
2.2 Offentlig kontroll	27
2.3 Kommentarsfält*	27
2.4 Bristande efterlevnad	27
Bedrägligt eller vilseledande agerande	28
3. Foder och fodersäkerhet, i alla produktions-, bearbetnings- och distributionsled, samt användning av foder, inklusive bestämmelser för att säkerställa god handelssed och skydda konsumenthälsa, konsumentskydd och konsumentinformation	29
3.1 Övergripande om graden av efterlevnad	29
3.2 Offentlig kontroll	31
3.3 Kommentarsfält*	32
3.4 Bristande efterlevnad	32
Bedrägligt eller vilseledande agerande	33
3.5 Kommentarsfält*	33
4. Djurhälsokrav.....	35

4.1 Övergripande om graden av efterlevnad	35
4.2 Offentlig kontroll	36
4.3 Kommentarsfält*	37
4.4 Bristande efterlevnad	38
Bedrägligt eller vilseledande agerande	39
4.5 Kommentarsfält*	39
5. Förebyggande och minimering av risker som animaliska biprodukter och framställda produkter utgör för människors och djurs hälsa	40
5.1 Övergripande slutsats om graden av efterlevnad	40
5.2 Offentlig kontroll	41
5.3 Kommentarsfält*	41
5.4 Bristande efterlevnad	42
Bedrägligt eller vilseledande agerande	42
5.5 Kommentarsfält*	42
6. Djurskyddskrav	43
6.1 Övergripande slutsats om graden av efterlevnad	43
6.2 Djurskydd på jordbruksföretag (rådets direktiv 98/58/EG)	44
6.3 Plan med analys och åtgärder för djurskydd på jordbruksföretagen	44
6.4 Djurskydd under transport (rådets förordning (EG) nr 1/2005)	45
6.5 Plan med analys och åtgärder för djurskydd under transport	45
6.6 Djurskydd vid tidpunkten för avlivning (rådets förordning (EG) nr 1099/2009)	46
6.7 Kommentarsfält*	46
7. Skyddsåtgärder mot växtskadegörare	47
7.1 Övergripande om graden av efterlevnad	47
7.2 Offentlig kontroll	47
7.3 Kommentarsfält*	47
7.4 Bristande efterlevnad	48
Bedrägligt eller vilseledande agerande	48
7.3 Kommentarsfält*	48
8. Krav för utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedel samt vad gäller hållbar användning av bekämpningsmedel, med undantag för utrustning för spridning av bekämpningsmedel	49
8.1 Övergripande slutsats om graden av efterlevnad	49
8.2 Offentlig kontroll	50
8.3 Kommentarsfält*	51
8.4 Bristande efterlevnad	52
Bedrägligt eller vilseledande agerande	53
8.5 Kommentarsfält*	53
9. Ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter	54

9.1 Övergripande slutsats om graden av efterlevnad	54
9.2 Offentlig kontroll	55
10. Användning och märkning av skyddade ursprungsbe-teckningar, skyddade geografiska beteckningar och garanterade traditionella specialiteter	56
10.1 Övergripande slutsats om graden av efterlevnad	56
10.2 Offentlig kontroll	56
10.3 Kommentarsfält*	56
10.4 Bristande efterlevnad	57
Bedrägligt eller vilseledande agerande	57
10.5 Kommentarsfält*	57

Del I

1. Inledning

Den sammantagna bedömningen är att Sverige generellt genomför en riskbaserad kontroll, upptäcker väsentliga avvikelser, vidtar åtgärder samt följer upp avvikelser inom kontrollen i hela livsmedelskedjan.

På grund av det nya sättet att rapportera sedan 2021 är underlaget i denna rapport i flera avseenden svårt att jämföra med tidigare års rapportering, både vad gäller antalet kontroller och antal avvikelser. Bedömningen är att de olika områdena kontrolleras i en utsträckning som generellt är tillfredsställande sett till risker för människors, djur och växters hälsa och risk för bedrägliga förfaranden. Myndigheterna påtalar brister och vidtar åtgärder för att aktörerna ska korrigera påtalade brister.

Antalet kontroller sjönk generellt under 2020 med anledning av pandemin, men har år 2021 återhämtat sig något trots att pandemin fortsatt. Det antas bero på att många myndigheter anpassat sitt arbetssätt till de nya förutsättningarna till exempel genom att genomföra en del av kontrollerna på distans. Det har dock även under 2021 gjorts färre kontroller än före pandemin.

Det är viss variation i antal avvikelser och andel kontroller med avvikelser mellan olika områden i livsmedelskedjan. Inom områdena varierar det även i viss grad mellan olika kontrollmyndigheter beträffande vilka avvikelser som observeras och hur stor andel kontroller med avvikelser som myndigheterna haft under året. Många av avvikelserna åtgärdas genom att verksamhetsutövare själva åtar sig att rätta till avvikelser som kontrollmyndigheten påpekar i sina kontrollrapporter. Kontrollmyndigheten följer sedan upp att avvikelserna är åtgärdade genom uppföljande kontroller. Andra åtgärder som kontrollmyndigheterna kan använda för att förmå företagen att åtgärda avvikelser, till exempel förelägganden, omhändertaganden, förbud och begränsning av utsläpp på marknaden används i begränsad omfattning. Kontrollmyndigheterna använder sig av dessa åtgärder i varierande utsträckning och på varierande sätt. Antalet åtalsanmälningar är totalt sett förhållandevis få.

En del av effekten av kontrollen, nämligen att avvikelser som upptäcks också åtgärdas av företagen, är svårt att följa på nationell nivå eftersom uppföljnings- och verifieringssystemen har en otillräcklig detaljeringsgrad för de data som rapporteras in. Den nationella rapporteringen av de svenska myndigheternas utförda kontroller och deras resultat är ännu inte helt anpassad för att till fullo kunna ge alla de uppgifter som efterfrågas i denna rapport. Arbete pågår för att anpassa de nationella rapporteringssystemen.

Det finns således förbättringsområden, men Sverige har generellt sett säkra livsmedel, friska djur och sunda växter, och myndigheterna genomför kontinuerligt åtgärder för att förbättra kontrollarbetet inom samtliga kontrollområden.

Angående avgifter:

I Sverige är kontrollen i livsmedelskedjan fördelad på många olika behöriga myndigheter, närmare 300 stycken. De centrala myndigheterna har information om avgifter på bland annat de webbsidor som är länkade under rubriken "Avgifter eller pålagor". SKR är en samarbetsorganisation för kommunerna. Det finns också en länk till deras information om avgifter.

2. Åtgärder som vidtagits för att säkerställa ett effektivt genomförande av den fleråriga nationella kontrollplanen, inklusive efterlevnadssåtgärder och resultaten av dessa åtgärder

Livsmedel

En e-kurs för beslutsfattare inom den offentliga livsmedelskontrollen togs fram av Livsmedelsverket under år 2021. Kursen ska öka beslutsfattarnas förståelse för sin roll inom livsmedelskontrollen framför allt vad gäller planering, uppföljning och utveckling. Det finns även avsnitt om finansiering och beredskap. Kursen, som är gratis, är tillgänglig för alla på Livsmedelsverkets webbplats.

Animaliska biprodukter

Under år 2021 togs det fram nya operativa mål (med tillhörande indikatorer och aktiviteter) för den offentliga kontrollen av animaliska biprodukter i Sverige. De nya målen gäller under en fyraårsperiod från och med årsskiftet 2021/2022. Under året har Jordbruksverket fortsatt arbetet med att vidta åtgärder med anledning av rekommendationer som framkom i Santé F-revisionen på området som genomfördes under år 2020.

Foder

Under år 2021 togs det fram nya operativa mål (med tillhörande indikatorer och aktiviteter) för den offentliga kontrollen av foder i Sverige. De nya målen gäller under en fyraårsperiod från och med årsskiftet 2021/2022. Under år 2021 har länsstyrelse lagt mycket tid på att uppdatera det register över foderföretagare i primärproduktionen som flyttades från Jordbruksverket till länsstyrelserna under år 2020.

Djurhälsa

Under år 2021 togs det fram nya operativa mål (med tillhörande indikatorer och aktiviteter) för den offentliga kontrollen av djurhälsa i Sverige. De nya målen gäller från och med årsskiftet 2021/2022. Jordbruksverket genomförde under slutet av år 2020 och början av år 2021 en intern revision av kontrollen av vattenbruk (där Jordbruksverket är kontrollmyndighet). Under år 2021 har Jordbruksverket vidtagit åtgärder i kontrollen av vattenbruk med anledning av rekommendationer som framkom i revisionen.

Växtskadegörare

Under år 2021 togs det fram nya operativa mål (med tillhörande indikatorer och aktiviteter) för den offentliga kontrollen av växtskadegörare i Sverige. De nya målen gäller under en fyraårsperiod från och med årsskiftet 2021/2022.

Växtskyddsmedel

I syfte att uppnå en effektiv och ändamålsenlig kontroll inom området växtskyddsmedel har insatser gjorts under år 2021. Nedan redovisas några av de aktiviteter som har utförts för att nå de operativa målen som gäller för år 2021–2025.

- Kemikalieinspektionen har genomfört ett nationellt tillsynsprojekt tillsammans med kommuner för att kontrollera regelefterlevnaden hos distributörer av bekämpningsmedel, däribland växtskyddsmedel. Syftet med projektet var att få en mer likvärdig och effektiv kontroll samt att öka regelefterlevnad hos aktörerna. Resultat från kontrollen har sammanställts i en rapport, se länk nedan. Rapporten visar på en stor andel avvikelser hos distributörerna.

Tillsyn 4/22: Tillsyn av bekämpningsmedel 2021 - Kemikalieinspektionen

- Kemikalieinspektionen och Jordbruksverket har anordnat ett webinarium där syftet var att informera kommuner och länsstyrelser om de regler som finns i förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll, med fokus på bland annat riskbaserad kontroll samt aktiviteter kopplade till de operativa målen i den nationella kontrollplanen.
- Kemikalieinspektionen och Jordbruksverket har utarbetat en nationell vägledning om riskbedömning av aktörer. Vägledningen ska fungera som ett stöd i kommunernas kontroll av växtskyddsmedel i syfte att göra rätt prioriteringar i arbetet.

Mätbara indikatorer till de operativa målen visar på en mindre effekt än förväntat mellan åren 2020 och 2021. Det går inte att dra för stora slutsatser för en så pass kort mätperiod men mätningen kan ge en fingervisning på vilken effekt de operativa målen uppsatta aktiviteter kan ha. Som åtgärd, för att nå målen, bör Kemikalieinspektionen och Jordbruksverket genomföra en omprioritering av de planerade aktiviteterna i den nationella kontrollplanen och bland annat göra större insatser för att hjälpa kommunerna i deras kontroll av distributörer. I rapporten ”Tillsyn av bekämpningsmedel 2021” drar man samma slutsatser, det vill säga större satsningar på vägledning till kommunerna.

Revision av Jordbruksverkets kontrollvägledningar

Under år 2021 genomförde Jordbruksverket en intern revision av sina kontrollvägledningar inom samtliga kontrollområden där Jordbruksverket är central behörig myndighet. Revisionen resulterade i ett antal rekommendationer och Jordbruksverket kommer under år 2022 vidta åtgärder med anledning av rekommendationerna.

3. Ändringar av den fleråriga nationella kontrollplanen

Sveriges fleråriga nationella kontrollplan för livsmedelskedjan finns på webbplatsen www.nkpwebben.se. Webbplatsen är offentlig. Samtliga sidor på webbplatsen granskas minst en gång per år. Uppdateringar sker löpande och vid behov. Den nationella kontrollplanen är fyraårig. Planen för 2018-2021 löpte ut i slutet av 2021. Den nya planen gäller för perioden 2022-2025.

Följande större uppdateringar gjordes under 2021:

- Operativa mål för animaliska biprodukter år 2022-2025 lades till.
- Operativa mål för växtskadegörare år 2022-2025 lades till.
- Operativa mål för djurhälsa och smittskydd år 2022-2025 lades till.
- Operativa mål för foder år 2022-2025 lades till.
- Nationell kontrollplan för primärproduktionen 2022-2023 lades till.

I övrigt har mindre uppdateringar gjorts, inklusive uppdatering av organisationsscheman.

4. Avgifter eller pålagor

<https://www.livsmedelsverket.se/produktion-handel--kontroll/livsmedelskontroll/offentlig-kontroll/avgifter>

<http://djur.jordbruksverket.se/amnesomraden/tillsyn/attfakontroloffentligkontroll.4.219551a9169955c9cfaaf167.html>

<https://www.kemi.se/bekampningsmedel/vaxtskyddsmedel/ansok-om-godkannande-for-vaxtskyddsmedel/avgifter-for-vaxtskyddsmedel>

<https://skr.se/samhallsplaneringinfrastruktur/miljohalsa/taxamiljo/livsmedel.2221.html>

1. Livsmedel och livsmedelssäkerhet, integritet och hälsosamhet i valfritt produktions-, bearbetnings- och distributionsled, inklusive bestämmelser för att säkerställa god handelssed, konsumentskydd och konsumentinformation, samt bestämmelser om tillverkning och användning av material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel

1.1 Övergripande slutsats om graden av efterlevnad

Regelefterlevnaden på området bedöms vara fortsatt tillfredsställande. Utrymme för förbättring finns bland annat inom området allergiinformation på restauranger, och Sverige har för avsikt att fortsätta kontrollera detta område och ställa krav på aktörerna vid brister.

Sedan föregående år räknar Sverige kontroller och avvikelser på ett annat sätt än tidigare, anpassat till Kommissionens vägledning om rapportering. Därmed är det svårt att göra jämförelser över tid. Vi kan dock konstatera att antalet kontrollerade livsmedelsanläggningar jämfört med 2020 har ökat med drygt 7500 eller ungefär 15 %. Antalet anläggningar har endast förändrats marginellt, från ca 120.000 till ca 121.000.

Andelen av de kontrollerade anläggningarna där avvikelse konstaterades är i princip oförändrat mellan de två åren, 35 % respektive 34 %. Sverige har många myndigheter som utför livsmedelskontroll, ca 270 stycken. Enhetlighet i kontrollens utförande och likvärdighet i bedömningar av aktörerna är fortsatt områden där Sveriges livsmedelskontroll behöver förbättras. Detta gäller inte minst bedömningen av när iakttagelser vid kontrollen ska anses utgöra bristande efterlevnad. Det projekt

som kallas God Kontrollsed fokuserar bland annat på att ensa bedömningarna. Livsmedelsverket tror att andelen anläggningar med avvikelser kommer att minska på sikt som en följd av arbetet med God Kontrollsed.

Livsmedelskontrollen har 21 operativa mål som handlar om att styra kontrollen mot särskilt prioriterade områden med avseende på hälsorisker, risk för bedrägliga förfaranden och regler där det sedan tidigare är känt att det finns problem med företagarnas efterlevnad. Målen finns i Sveriges nationella kontrollplan för livsmedelskedjan och gäller perioden 2020-2022. År 2020 konstaterades många avvikelser gällande felaktig information om allergener på restaurang och caféer, andelen avvikelser var då 13 %. Samma siffra för 2021 är 11 %. Man kan alltså se att regelefterlevnaden på detta viktiga område förbättrats något. Fokus på allergifrågan på restaurang ligger kvar även 2022.

En minskning av antalet rapporterade livsmedelsburna utbrott kan fortfarande konstateras vid jämförelse med åren innan Covid-19-pandemin. Covid-19 pandemin kan bidra till färre matförgiftningar i och med att färre måltider äts på restauranger. Eventuellt också genom bättre handhygien hos de som hanterade mat. Antalet rapporterade utbrott 2021 var högre än 2020, 255 jämfört med 173, men alltså lägre jämfört med de närmast föregående åren då antalet ligger runt 330 per år.

1.2 Offentlig kontroll av aktörer/anläggningar

Godkända anläggningar	Antal anläggningar	Antal offentliga kontroller som utförts
Allmänna verksamhetsanläggningar (kyl- och fryshus, ompaketering och ompaketering av förpackningar, grossistmarknader, kylfartyg)	109	354
Kött från tama hov- och klövdjur	154	1919
Kött från fjäderfä och hardjur	23	307
Kött av hägnat vilt	20	97
Kött av frilevande vilt	78	368
Malet kött, köttberedningar och maskinurbenat kött	22	105
Köttprodukter	204	1082
Levande musslor	9	17
Fiskeriprodukter	275	836
Råmjölk, obehandlad mjölk, råmjölkbaserade produkter och mjölkprodukter	155	496
Ägg och äggprodukter	145	241
Grodslår och sniglar	0	0
Utsmält djurfett och fettgrevar	1	8
Behandlade magar, blåsor och tarmar	0	0
Gelatin	4	11

Kollagen	1	2
Högförädlad kondroitinsulfat, högförädlad hyaluronsyra, högförädlade andra hydrolyserade broskprodukter, högförädlad kitosan, glukosamin, löpe och husbloss samt högförädlade aminosyror (högförädlade produkter)	0	0
Honung	0	0
Groddar	5	27
Registrerade aktörer/anläggningar	Antal anläggningar	Antal offentliga kontroller som utförts
Odling av grödor	12281	818
Animalieproduktion	22087	1351
Blandat jordbruk	0	0
Jakt	55	0
Fiske	1215	82
Vattenbruk	155	38
Beredning och hållbarhetsbehandling av frukt, bär och grönsaker	12	26
Utvinning av vegetabiliska oljor och fetter	29	34
Tillverkning av kvarnprodukter och stärkelse	59	72
Tillverkning av bageri- och mjölprodukter	758	1320
Annan livsmedelsframställning	1311	1940
Framställning av drycker	554	774
Partihandel	2587	2364
Detaljhandel	16157	20957
Transport och lagring	679	699
Restaurang-, catering- och barverksamhet	57670	107047
Övriga	4389	3664
	Antal anläggningar	Antal offentliga kontroller som utförts
Anläggningar som producerar material som kommer i kontakt med Livsmedelsverket	0	0

1.3 Offentlig kontroll som kräver fortlöpande eller regelbunden närvaro av personal eller företrädare för behöriga myndigheter i aktörernas lokaler

Typer av lokaler	Antal anläggningar	Antal utförda offentliga kontroller (antal slaktkroppar eller vikt i ton)	Avvisade
Kött från tama hov- och klövdjur – slakterier	95	3291000	5800
Kött från fjäderfä och hardjur – slakterier	16	119412000	2900000
Kött av hägnat vilt – slakterier	12	48000	76
Viltkött – vilthanteringsanläggningar	72	100000	85

1.4 Offentlig kontroll av produkter/varor enligt allmän bestämmelse och livsmedelskategori

Enligt allmän bestämmelse	Mikrobiologiska kriterier	Bekämpningsmedel i livsmedel	Främmande ämnen i livsmedel	Restmängder av veterinärmedicinska läkemedel i livsmedel	Märkning, närings- och hälsopåståenden	Genetiskt modifierade organismer i livsmedel	Livsmedelsförbättrande medel (tillsatser, enzymer, aromer, processhjälpmedel)	Bestrålning	Kontaminering genom migration från material som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel	Övriga
Enligt livsmedelskategori										
1.Mejeriprodukter	23	5	39	331	0	0	0	0	0	0
2.Mejeriersättningsprodukter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.Fetter och oljor samt fett- och oljeemulsioner	0	21	5	0	0	0	0	0	0	0
4.Glassvaror	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.Frukt och grönsaker	96	679	0	0	0	0	0	0	0	0
6.Konfektyrvaror	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.Spannmål och spannmålsprodukter	0	82	52	0	0	0	0	0	0	0
8.Bageriprodukter	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.Färskt kött	19343	111	327	3093	0	0	0	0	0	0
10.Malet kött, köttberedningar och maskinurbenat kött	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Enligt allmän bestämmelse	Mikrobiologiska kriterier	Bekämpningsmedel i livsmedel	Främmande ämnen i livsmedel	Restmängder av veterinärmedicinska läkemedel i livsmedel	Märkning, närings- och hälsopåståenden	Genetiskt modifierade organismer i livsmedel	Livsmedelsförbättrande medel (tillsatser, enzymer, aromer, processhjälpmedel)	Bestrålning	Kontaminering genom migration från material som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel	Övriga
Enligt livsmedelskategori										
11. Köttprodukter	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Fisk och fiskeriprodukter	23	10	76	75	0	0	0	0	0	0
13. Ägg och äggprodukter	7	33	35	165	0	0	0	0	0	0
14. Socker, sirap, honung och bordssötningsmedel	0	33	11	95	0	0	0	0	0	0
15. Salt, kryddor, soppor, såser, sallader och proteinprodukter	86	3	0	0	0	0	0	0	0	0
16. Livsmedel för särskilda näringsändamål enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 609/2013 (1)	0	46	53	0	0	0	0	0	0	0
17. Drycker	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Konsumtionsfärdiga snacks	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Desserter, utom produkter som omfattas av kategorierna 1, 3 och 4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20. Kosttillskott enligt definitionen i artikel 2 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/46/EG (2), utom kosttillskott för spädbarn och småbarn	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Bearbetade livsmedel som inte omfattas av kategorierna 1–17, utom livsmedel för spädbarn och småbarn	86	0	1	0	0	0	0	0	0	0

Enligt allmän bestämmelse	Mikrobiologiska kriterier	Bekämpningsmedel i livsmedel	Främmande ämnen i livsmedel	Restmängder av veterinärmedicinska läkemedel i livsmedel	Märkning, närings- och hälsopåståenden	Genetiskt modifierade organismer i livsmedel	Livsmedelsförbättrande medel (tillsatser, enzymer, aromer, processhjälpmedel)	Bestrålning	Kontaminering genom migration från material som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel	Övriga
Enligt livsmedelskategori										
22. Övriga – livsmedel som inte omfattas av kategorierna 1 till 21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Material som kommer i kontakt med livsmedel									0	

1.5 Kommentarsfält*

För närvarande har Sverige inte möjlighet att räkna antalet anläggningar utifrån varje verksamhet som bedrivs, eftersom merparten av anläggningarna endast är registrerade på huvudverksamheten. För godkända anläggningar och anläggningar i primärproduktionen finns ofta uppgift även om delverksamheter, men då kontrollerna inte är uppdelade per verksamhet har vi valt att redovisa samtliga anläggningar efter huvudverksamhet. Ett arbete pågår med att ändra myndigheternas IT-system för ledet efter primärproduktionen, bland annat för att kunna rapportera alla verksamheter som bedrivs i en anläggning, och kontroller på dessa verksamheter. Arbetet med förändringen av IT-systemen och rapporteringen tar tid bland annat beroende på det stora antalet kontrollmyndigheter.

De siffror som redovisas bedöms i stort motsvara det som efterfrågas, dock utifrån varje anläggnings huvudverksamhet. För primärproduktionen är siffrorna mer osäkra beroende på den låga kontrollfrekvensen som medför svårigheter att hålla registren uppdaterade. Från och med denna rapportering rapporteras de anläggningar som var registrerade vid årets början även för anläggningar i primärproduktionen. Dessa rapporterades föregående år om de varit registrerade någon gång under rapporteringsåret.

Anläggningar för produktion av honung godkänns inte i Sverige. Biodling redovisas under animalieproduktion, om biodlingen är den huvudsakliga verksamheten på en anläggning i primärproduktionen. Anläggningar i ledet efter primärproduktionen som paketerar honung rapporteras som t.ex. partihandel eller övrigt beroende på huvudsaklig verksamhet på anläggningen.

Sverige rapporterar anläggningar per huvudverksamhet och använder därmed inte ”blandat jordbruk”.

Sverige har räknat antalet kontroller genom att räkna varje tillfälle en anläggning har blivit föremål för planerad kontroll respektive kontroll som ursprungligen inte var kontrollerad. Om anläggningen har blivit föremål för planerad kontroll och kontroll som ursprungligen inte var planerad vid samma tillfälle räknas det som två kontroller, något som förekommer tämligen frekvent när avvikelser följs upp samtidigt som myndigheten gör ett planerat kontrolltillfälle.

I de fall kontrolltillfället har omfattat mer än en lagstiftningsgrupp (motsvarande gruppering som i tabell 1.4) har kontrolltillfället räknats som mer än en kontroll. Det innebär t.ex. att om en anläggning har varit föremål för planerad kontroll vid två tillfällen under året och vid båda tillfällena kontrollerades verksamheten mot två olika regelverk anges att fyra kontroller har gjorts av anläggningen.

Antal kontroller och ”avvisade” i tabell 1.3: Siffrorna anger antal djur/slaktkroppar.

Kontroll av produkter/varor:

Sverige har inte något system för att rapportera in vilka livsmedelskategorier som kontrolleras när kontrollerna görs i samband med livsmedelskontroll på anläggningar. Sådana kontroller görs naturligtvis löpande, ofta som en verifiering i samband med kontroll av företagarens rutiner. Dessa kontroller kan alltså inte rapporteras per livsmedelskategori. I tabell 1.4 redovisas därmed endast de kontroller av livsmedel som överförts från Efsa. Vi kan konstatera att siffrorna för överförda kontroller i några fall är lägre än vad vi förväntat oss utifrån vad som rapporterats i de andra systemen, men de är ändå i samma storleksordning.

1.6 Bristande efterlevnad

Bristande efterlevnad från aktörer/anläggningar				Insatser/åtgärder	
	Upptäckts vid offentliga kontroller	Totalt antal kontrollerade aktörer/anläggningar	Antal kontrollerade aktörer/anläggningar där bristande efterlevnad upptäcktes	Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
Godkända anläggningar					0
Allmänna verksamhetsanläggningar (kyl- och fryshus, ompaketering och ompaketering av förpackningar, grossistmarknader, kylfartyg)	56	102	46	19	
Kött från tama hov- och klövdjur	493	155	120	35	
Kött från fjäderfä och hardjur	80	23	18	7	
Kött av hägnat vilt	14	15	8	0	
Kött av frilevande vilt	86	68	38	4	
Malet kött, köttberedningar och maskinurbenat kött	16	24	11	6	
Köttprodukter	191	198	118	66	
Levande musslor	2	4	2	2	
Fiskeriprodukter	87	221	86	57	
Råmjölk, obehandlad mjölk, råmjölksbaserade produkter och mjölkprodukter	73	124	55	37	
Ägg och äggprodukter	39	98	32	27	
Grodslår och sniglar	0	0			
Utsmält djurfett och fettgrevar	1	1	1	0	
Behandlade magar, blåsor och tarmar	0	0			
Gelatin	0	3			
Kollagen	0	1			

Bristande efterlevnad från aktörer/anläggningar				Insatser/åtgärder	
	Upptäckts vid offentliga kontroller	Totalt antal kontrollerade aktörer/anläggningar	Antal kontrollerade aktörer/anläggningar där bristande efterlevnad upptäcktes	Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
Högförädlad kondroitinsulfat, högförädlad hyaluronsyra, högförädlade andra hydrolyserade broskprodukter, högförädlad kitosan, glukosamin, löpe och husbloss samt högförädlade aminosyror (högförädlade produkter)	0	0			
Honung	0	0			
Groddar	2	5	2	0	
Registrerade aktörer/anläggningar					10
Odling av grödor	68	352	65	1	
Animalieproduktion	113	555	85	13	
Blandat jordbruk	0	0			
Jakt	0	0			
Fiske	1	32	1	0	
Vattenbruk	2	14	2	1	
Beredning och hållbarhetsbehandling av frukt, bär och grönsaker	2	11	2	1	
Utvinning av vegetabiliska oljor och fetter	3	18	2	1	
Tillverkning av kvarnprodukter och stärkelse	11	30	9	1	
Tillverkning av bageri- och mjölprodukter	299	495	190	37	
Annan livsmedelsframställning	305	802	212	69	
Framställning av drycker	93	334	77	21	

Bristande efterlevnad från aktörer/anläggningar				Insatser/åtgärder	
	Upptäckts vid offentliga kontroller	Totalt antal kontrollerade aktörer/anläggningar	Antal kontrollerade aktörer/anläggningar där bristande efterlevnad upptäcktes	Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
Partihandel	316	1102	216	164	
Detaljhandel	4180	8923	2629	817	
Transport och lagring	62	351	53	12	
Restaurang-, catering- och barverksamhet	21936	42498	15298	1860	
Övriga	512	1717	386	119	
Anläggningar som producerar material som kommer i kontakt med livsmedel	0	0			

Bristande efterlevnad vad gäller bestämmelserna om livsmedel								Insatser/åtgärder	
	Bristande efterlevnad som upptäckts vid offentliga kontroller							Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
	Mikrobiologiska kriterier	Bekämpningsmedel i livsmedel	Främmande ämnen i livsmedel	Restmängder av veterinärmedicinska läkemedel i livsmedel	Märkning, närings- och hälsopåståenden	Livsmedelsförbättrande medel (tillsatser, enzymer, aromer, processhjälpsmedel)	Övriga		
1.Mejeriprodukter	0	0	0	0	0	0	0		
2.Mejeriersättningsprodukter	0	0	0	0	0	0	0		
3.Fetter och oljor samt fett- och oljeemulsioner	0	0	0	0	0	0	0		
4.Glassvaror	0	0	0	0	0	0	0		
5.Frukt och grönsaker	0	0	0	0	0	0	0		
6.Konfektyrvaror	0	0	0	0	0	0	0		
7.Spannmål och spannmålsprodukter	0	0	0	0	0	0	0		
8.Bageriprodukter	0	0	0	0	0	0	0		
9.Färskt kött	0	0	0	0	0	0	0		
10.Malet kött, köttberedningar och maskinurbenat kött	0	0	0	0	0	0	0		
11.Köttprodukter	0	0	0	0	0	0	0		
13.Ägg och äggprodukter	0	0	0	0	0	0	0		
14.Socker, sirap, honung och bordssötningsmedel	0	0	0	0	0	0	0		
15.Salt, kryddor, soppor, såser, sallader och proteinprodukter	0	0	0	0	0	0	0		
16.Livsmedel för särskilda näringsändamål enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 609/2013	0	0	0	0	0	0	0		
17.Drycker	0	0	0	0	0	0	0		
18.Konsumtionsfärdiga snacks	0	0	0	0	0	0	0		
19.Desserter, utom produkter som omfattas av kategorierna 1, 3 och 4	0	0	0	0	0	0	0		

Bristande efterlevnad vad gäller bestämmelserna om livsmedel								Insatser/åtgärder	
	Bristande efterlevnad som upptäckts vid offentliga kontroller							Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
	Mikrobiologiska kriterier	Bekämpningsmedel i livsmedel	Främmande ämnen i livsmedel	Restmängder av veterinärmedicinska läkemedel i livsmedel	Märkning, närings- och hälsopåståenden	Livsmedelsförbättrande medel (tillsatser, enzymer, aromer, processhjälpsmedel)	Övriga		
20.Kosttillskott enligt definitionen i artikel 2 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/46/EG (2), utom kosttillskott för spädbarn och småbarn	0	0	0	0	0	0	0		
21.Bearbetade livsmedel som inte omfattas av kategorierna 1–17, utom livsmedel för spädbarn och småbarn	0	0	0	0	0	0	0		
22.Övriga – livsmedel som inte omfattas av kategorierna 1 till 21	0	0	0	0	0	0	0		

Bristande efterlevnad av allmänna bestämmelser		Insatser/åtgärder	
Genetiskt modifierade organismer i livsmedel		Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
- otillåtna GMO	0		
- märkning av GMO	1	0	0
Bestrålning	0		
Nya livsmedel	41	18	0
Material som kommer i kontakt med livsmedel	1308	88	0

Bedrägligt eller vilseledande agerande

I Sverige har ca 400 ärenden gällande misstanke om livsmedelsbedrägerier utretts under 2021.

Av dessa ledde 18 fall av bedrägligt eller vilseledande förfarande till åtalsanmälan. Flera av fallen gällde företag som avsiktligt undanhöll sig livsmedelskontroll och tillverkade eller saluförde livsmedel utan att ha en registrerad eller godkänd anläggning. Typ av livsmedel har varit såväl animalier som kosttillskott och konfektyrer.

1.7 Kommentarsfält*

Bristande efterlevnad vad gäller bestämmelserna om livsmedel:

Eftersom Sverige inte har ett system för att samla in uppgifter om avvikelser per kategori av livsmedel kan rapportering inte göras under rubriken Bristande efterlevnad vad gäller bestämmelserna om livsmedel.

Administrativa och rättsliga åtgärder avseende de horisontella reglerna redovisas under rubriken Bristande efterlevnad från aktörer/anläggningar.

2. Avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön för livsmedels- och foderproduktion

2.1 Övergripande om graden av efterlevnad

Sverige har inte några aktörer som sätter ut genetiskt modifierade organismer för livsmedels- eller foderproduktion. Inga kontroller har gjorts inom området under 2021.

2.2 Offentlig kontroll

	Antal offentliga kontroller som utförts
Kommersiell odling av genetiskt modifierade organismer för livsmedels- och foderproduktion (del C i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG)	0
Experimentell utsättning av genetiskt modifierade organismer relaterade till livsmedel och foder (del B i direktiv 2001/18/EG)	0
Utsäde och vegetativt förökningsmaterial för livsmedels- och foderproduktion	0

2.3 Kommentarsfält*

-

2.4 Bristande efterlevnad

	Upptäckts vid offentliga kontroller	Insatser/åtgärder	
		Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
1. Kommersiell GMO-odling för livsmedels- och foderproduktion	0	0	
2. Experimentell utsättning av genetiskt modifierade organismer relaterade till livsmedel och foder	0	0	
3. Utsäde och vegetativt förökningsmaterial för livsmedels- och foderproduktion	0	0	
3.1 Icke godkända genetiskt modifierade organismer i utsäde och vegetativt förökningsmaterial	0	0	

	Upptäckts vid offentliga kontroller	Insatser/åtgärder	
		Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
3.2Märkning av genetiskt modifierade organismer i utsäde och vegetativt förökningsmaterial	0	0	
Totalt antal rättsliga åtgärder			0

Bedrägligt eller vilseledande agerande

Inga fall av bedrägligt eller vilseledande agerande har misstänkts eller konstaterats.

3. Foder och fodersäkerhet, i alla produktions-, bearbetnings- och distributionsled, samt användning av foder, inklusive bestämmelser för att säkerställa god handelssed och skydda konsumenthälsa, konsumentskydd och konsumentinformation

3.1 Övergripande om graden av efterlevnad

Totalt sett bedöms regelefterlevnaden på området tillfredsställande. Utrymme för förbättring finns dock inom journalföring, dokumentation och riskanalyser hos framförallt nystartade verksamheter i leden efter primärproduktionen. Sverige har för avsikt att genomföra riktade informationsinsatser till nystartade verksamheter.

Från och med 2020 planeras de riskbaserade kontrollerna i primärproduktionen nationellt av Jordbruksverket och Livsmedelverket med syftet att säkerställa en riskbaserad kontroll nationellt av alla branscher i primärproduktionen. Denna nationella kontrollplanering har inneburit att foderkontrollerna ökat från införandet 2020 och de planerade foderkontrollerna 2021, var precis som för 2020, i primärproduktionen betydligt fler än tidigare år. På grund av framförallt pandemin fick många planerade kontroller i primärproduktionen prioriteras bort precis som under 2020. Länsstyrelserna prioriterade i huvudsak bort tvärvillkorskontroller vilka var betydligt färre inom foderområdet än tidigare år. Totalt genomfördes ett liknande antal foderkontroller som tidigare år i primärproduktionen.

Inom kontrollen av andra foderföretagare än primärproducenter prioriterades inga planerade kontroller bort. Det är färre bortprioriterade kontroller än tidigare år. En huvudsaklig anledning till att kontrollmyndigheten kunde genomföra så stor del av planerad kontroll trots pandemiutbrottet var att framförallt uppföljande kontroller i stor utsträckning kunde genomföras digitalt under året.

Totalt genomfördes drygt 1 000 kontroller på foderområdet under 2021, vilket är ungefär på samma nivå som tidigare år.

I primärproduktionen är andelen kontroller med avvikelser ungefär samma som för 2020 men antalet avvikelser är färre än för 2020. I andra verksamhetstyper utanför primärproduktionen var antalet

avvikelser och antal anläggningar med avvikelser betydligt fler än för 2020 och även fler än tidigare år.

Kontrollmyndigheterna observerar fall av bristande efterlevnad vid en förhållandevis stor andel kontroller, men det är huvudsakligen enklare avvikelser som observeras och avvikelseerna åtgärdas vanligen genom att kontrollmyndigheten påvisar bristerna för verksamhetsutövaren som sedan själv åtgärdar dem.

Kontrollmyndigheterna följer sedan upp vid uppföljande kontroller att brister har åtgärdats. Under året har kontrollmyndigheterna totalt använt sju förelägganden för att avvikelser ska åtgärdas: två förelägganden i primärproduktionen samt fem förelägganden utanför primärproduktionen, men ett av dessa fem förelägganden gällde avvikelser som observerats i kontroller tidigare år. Inom primärproduktionen har kontrollmyndigheterna beslutat om två sanktionsavgifter för en oregistrerad verksamhet och en för brister i foderföretagares journalföring. Det gjordes inga åtalsanmälningar inom foderkontrollen under 2021.

Vid kontrollen av primärproducenter observerades två avvikelser som kontrollmyndigheterna bedömde som allvarliga under 2021. Båda dessa gällde foderhygien. Vid kontrollen för andra än primärproducenter observerades inga avvikelser som kontrollmyndigheten bedömde som allvarliga.

3.2 Offentlig kontroll

Per anläggning	Antal anläggningar	Antal offentliga kontroller som utförts
Anläggningar som är godkända i enlighet med artikel 10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005(10)	12	9
<i>Primärproducenter som godkänts i enlighet med artikel 10 i förordning (EG) nr 183/2005*</i>	84	0
Anläggningar som är registrerade i enlighet med artikel 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005, med undantag för primärproduktion	2 039	405
<i>Primärproducenter som registrerats i enlighet med artikel 9 i förordning (EG) nr 183/2005 och som uppfyller bestämmelserna i bilaga I till den förordningen*</i>	46 564	816
Aktörer (jordbrukare) som använder foder	25 796	571
Aktörer som tillverkar och/eller handlar med foderläkemedel	19	11

Enligt allmän bestämmelse	Antal offentliga kontroller som utförts
Märkning av foder	531
Fodrets spårbarhet	906
Fodertillsatser (Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003)	50
Främmande ämnen och produkter i djurfoder (artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/32/EG)	30
Förbjudna råvaror i foder (bilaga III till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2009)	38
Foderläkemedel (rådets direktiv 90/167/EEG)	34
Bekämpningsmedel i foder	0
Genetiskt modifierade organismer i foder	10

3.3 Kommentarsfält*

Foderkontroller av primärproducenter som har gjorts utifrån tvärvillkorsurvalet har räknats med (dvs. på samma sätt som vi har rapporterat foderkontrollen i tidigare års rapporter).

3.4 Bristande efterlevnad

Per anläggning				Insatser/åtgärder	
	Upptäckts vid offentliga kontroller	Totalt antal kontrollerade anläggningar	Antal kontrollerade anläggningar där bristande efterlevnad upptäcktes	Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
Anläggningar som är godkända i enlighet med artikel 10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005	5	8	4	0	
<i>Primärproducenter som godkänts i enlighet med artikel 10 i förordning (EG) nr 183/2005*</i>	0	0	0	0	
Anläggningar som är registrerade i enlighet med artikel 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005, med undantag för primärproduktion	318	398	184	6	
<i>Primärproducenter som registrerats i enlighet med artikel 9 i förordning (EG) nr 183/2005 och som uppfyller bestämmelserna i bilaga I till den förordningen</i>	103	816	103	1	
Aktörer (jordbrukare) som använder foder	76	535	76	3	
Aktörer som tillverkar och/eller handlar med foderläkemedel	0	0			

Per anläggning				Insatser/åtgärder	
	Upptäckts vid offentliga kontroller	Totalt antal kontrollerade anläggningar	Antal kontrollerade anläggningar där bristande efterlevnad upptäcktes	Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
Totalt antal rättsliga åtgärder					0
Enligt allmän bestämmelse		Antal upptäckta fall av bristande efterlevnad	Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder	
Bristande produktöverensstämmelse Märkning/spårbarhet gällande foder som har släppts ut eller ska släppas ut på marknaden		80	3		
Bristande produktöverensstämmelse: Fodersäkerheten gällande foder som har släppts ut eller ska släppas ut på marknaden		24	3		
Fodertillsatser (förordning (EG) nr 1831/2003)		3	0		
Främmande ämnen i foder (artikel 2 i direktiv 2002/32/EG)		0			
Förbjudna råvaror i foder (bilaga III till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2009)		0			
Foderläkemedel (rådets direktiv 90/167/EEG)		0			
Bekämpningsmedel i foder		0			
Icke-godkända genetiskt modifierade organismer i foder		0			
Märkning av GMO i foder		1	0		
Totalt antal rättsliga åtgärder				0	

Bedrägligt eller vilseledande agerande

Inga fall av bedrägligt eller vilseledande förfarande har konstaterats under året.

3.5 Kommentarsfält*

För primärproduktionen noterades ungefär lika många anläggningar med avvikelser som föregående år men betydligt färre avvikelser totalt. Antalet avvikelser minskar på flera kontrollpunkter

(bestämmelser) men den vanligaste typen av avvikelse (journalföring) var under 2021 på samma nivå som föregående år.

För stegen efter primärproduktionen konstaterades många fler anläggningar med bristande efterlevnad än tidigare år. Under 2021 lades större fokus än tidigare år vid märkningen av foder. Detta ledde till att antalet märkningskontroller med avvikelser var betydligt fler än tidigare år och kan vara orsaken till att något fler avvikelser totalt ses för 2021 jämfört med tidigare år.

4. Djurhälsokrav

4.1 Övergripande om graden av efterlevnad

Totalt sett bedöms regelefterlevnaden på området tillfredsställande. Utrymme för förbättring finns dock inom främst identifiering och registrering av nötkreatur samt får och getter.

Trots rådande omständigheter under pandemin har kontrollmyndigheterna genomfört huvuddelen av planerad offentlig kontroll. I kontrollen av identifiering och registrering av nötkreatur genomfördes ungefär lika många kontroller under år 2021 som under år 2020 men jämfört med tidigare år har det genomförts betydligt färre kontroller under de senaste två åren. Minskningen i antalet kontroller förklaras av att kontrollfrekvensen i kontrollen av stödutbetalningar minskade som följd av kommissionens beslut den 16 april 2020 om lättnader för lantbruket på grund av pågående pandemin, vilket också resulterade i färre kontroller av identifiering och registrering. Både antalet kontrollerade nötkreatur och antalet kontrollerade får och getter minskade också jämfört med föregående år. Det genomfördes dock betydligt fler kontroller av får och getter under 2021 jämfört med tidigare. En förklaring till ökningen i antalet kontroller av får och getter kan vara att riskanalysen för kontrollen förbättrades år 2021 jämfört med tidigare år. Det var också fler gårdar/anläggningar med får och getter jämfört med föregående år vilket också delvis kan förklara ökningen i antal kontroller i och med att det är en viss procentandel av befintliga gårdar/anläggningar som kontrolleras varje år.

Totalt sett genomfördes något fler kontroller på djurhälsoområdet år 2021 jämfört med år 2020. Ökningen i det totala antalet kontroller drivs främst av ökningen i antalet kontroller av identifiering och registrering av får och getter, se ovan, men antalet kontroller av spermasamlings- respektive spermalagringsstationer, och antalet kontroller av vattenbruksanläggningar ökade också något jämfört med föregående år. Jämfört med tidigare år före pandemin genomfördes det överlag färre kontroller inom området år 2021.

Det påträffas totalt sett förhållandevis få fall av bristande efterlevnad i den offentliga kontrollen inom området. I kontrollen av identifiering och registrering av nötkreatur respektive får och getter var det fler fall av bristande efterlevnad under året jämfört med föregående år. Framförallt var det betydligt fler fall av bristande efterlevnad inom kontrollen av identifiering och registrering av får och getter. Antalet kontroller på detta område var förvisso också betydligt fler än under år 2020 men andelen kontroller med bristande efterlevnad ökade också förhållandevis kraftigt under år 2021 jämfört med år 2020. I övriga delar av djurhälsoområdet konstaterades få fall av bristande efterlevnad under året. Det har inte konstaterats några allvarliga avvikelser mot lagstiftningen där det enligt kontrollmyndigheternas bedömning har varit risk för allvarliga brister i livsmedelsproduktionen och risk för osäkra livsmedel.

De flesta fallen av bristande efterlevnad åtgärdas genom att kontrollmyndigheterna kommunicerar observerade brister till verksamhetsutövaren, och kontrollmyndigheterna följer sedan upp att observerade brister har åtgärdats vid uppföljande kontroller. Administrativa och rättsliga åtgärder har bara vidtagits inom kontrollen av identifiering och registrering men det vidtogs betydligt färre åtgärder inom den kontrollen under 2021 jämfört med tidigare år vilket förklaras av nya regler på området, se tabell 4.5.

4.2 Offentlig kontroll

	Antal gårdar/ anläggningar	Antal offentliga kontroller som utförts	Antal registrerade djur	Antal kontrollerade djur
Identifiering och registrering av nötkreatur	31 381	731	1 413 496	77 395
Identifiering och registrering av får och getter	28 349	1 060	352 157	38 193
Godkända uppsamlingsplatser (nötkreatur, får, getter, svin, hästdjur)	1	1		
Godkända handlare (nötkreatur, får, getter, svin, hästdjur)	0	0		
Kontrollstationer (rådets förordning (EG) nr 1255/97)	0	0		
Godkända organ, institut och centrum (rådets direktiv 92/65/EEG)	0	0		
Anläggningar som godkänts för handel med fjäderfä och kläckningsägg inom EU	99	250		
Karantänanläggningar för fåglar	0	0		
Godkända vattenbruksanläggningar	291	176		
Godkända bearbetningsanläggningar för vattenbruksdjur	0	0		
Spermasamlingsstationer	21	23		
- <i>Nötkreatur*</i>	1	1		
- <i>Svin*</i>	2	4		
- <i>Får och getter*</i>	1	1		
- <i>Hästdjur*</i>	17	17		
Spermalagringsstationer	13	25		
- <i>Nötkreatur*</i>	11	22		
- <i>Får och getter*</i>	1	1		
- <i>Hästdjur*</i>	2	2		
Embryosamlings- och embryoproduktionsgrupper	8	8		
- <i>Nötkreatur*</i>	7	7		
- <i>Svin*</i>	0	0		
- <i>Får och getter*</i>	1	1		
- <i>Hästdjur*</i>	0	0		

4.3 Kommentarsfält*

Enligt vår förståelse används begreppet ”godkända handlare” inte i EU:s nya djurhälsförordning (EU) 2016/429, och vi anser därför att det är otydligt vilken typ av verksamheter som ska rapporteras under denna rubrik.

Sedan 21 april 2021 sköts karantänsanläggningar i Sverige gällande införsel av fjäderfä från EU av branschorganisationerna Svensk Fågel och Svenska Ägg.

Under år 2021 fanns det ingen bearbetningsanläggning för vattenbruksdjur med aktiv verksamhet och med godkännande enligt bestämmelserna i artikel 179 i EU:s nya djurhälsförordning ((EU) 2016/429).

Inom kontrollen av semin och embryo genomfördes alla planerade kontroller utom två som inte kunde genomföras på grund av resursbrist.

Inom kontrollen av vattenbruksanläggningar har det varit vissa utmaningar under 2021. För det första så prioriterades det att inte börja kontrollera efter de nya kraven från enligt EU:s djurhälsförordning då vägledning m.m. togs fram efter att kontrollen startat under kontrollåret. För det andra har det varit veterinärbrist under delar av året och nya veterinärer fick rekryteras till verksamheten under pågående kontrollår. Detta gjorde att Jordbruksverket fick prioritera bort ett antal kontroller som inte hanns med på slutet av året. Trots rådande omständigheter under pandemin samt utmaningar under året har huvuddelen av planerad offentlig kontroll av vattenbruksanläggningar ändå blivit genomförd. Av totalt 208 planerade kontroller år 2021 blev 176 kontroller genomförda. Av de 208 planerade kontrollerna hade 24 anläggningar ingen verksamhet. Det var endast 8 kontroller som inte hanns med p.g.a. veterinärbrist.

4.4 Bristande efterlevnad

Identifiering och registrering av nötkreatur							
Antal gårdar/ anläggningar med bristande efterlevnad	Administra- tiva åtgärder	Begränsningar vad gäller förflyttning av enskilda djur		Begränsningar vad gäller förflyttning av enskilda djur		Destruktion av djur	
		Berörda djur	Berörda jordbruk sföretag	Berörda djur	Berörda jordbruks- företag	Berörda djur	Berörda jordbruk sföretag
436	5	17	1	7	1	0	0

	Antal gårdar/ anläggningar med bristande efterlevnad	Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
Identifiering och registrering av får och getter	389	0	
Godkända uppsamlingsplatser (nötkreatur, får, getter, svin, hästdjur)	0	0	
Godkända handlare (nötkreatur, får, getter, svin, hästdjur)	0	0	
Kontrollstationer (rådets förordning (EG) nr 1255/97)	0	0	
Godkända organ, institut och centrum (rådets direktiv 92/65/EEG)	0	0	
Anläggningar som godkänts för handel med fjäderfä och kläckningsägg inom EU	0	0	
Karantänanläggningar för fåglar	0	0	
Godkända vattenbruksanläggningar	40	0	
Godkända bearbetningsanläggningar för vattenbruksdjur	0	0	
Spermasamlingsstationer	0	0	
Embryosamlings- och embryoproduktionsgrupper	0	0	
Totalt antal rättsliga åtgärder			2

Bedrägligt eller vilseledande agerande

Inga fall av bedrägligt eller vilseledande förfarande har konstaterats under året.

4.5 Kommentarsfält*

De rättsliga åtgärder som vidtogs under år 2021 var inom kontrollen av identifiering och registrering.

Antalet administrativa åtgärder för bristande efterlevnad av identifiering och registrering av nötkreatur, får och getter var betydligt färre under 2021 jämfört med tidigare år. Tidigare var det tydligare reglerat i förordning (EU) 1760/2002 vilka åtgärder som skulle vidtas vid bristande efterlevnad.

Under 2022 förväntas åtgärder vid bristande efterlevnad öka.

De två fall av bristande efterlevnad som konstaterades inom kontrollen av spermalagringsstationer åtgärdades omgående.

5. Förebyggande och minimering av risker som animaliska biprodukter och framställda produkter utgör för människors och djurs hälsa

5.1 Övergripande slutsats om graden av efterlevnad

Totalt sett bedöms regelefterlevnaden på området ha förbättrats sedan föregående rapportering, och Sverige har för avsikt att fortsätta med påbörjade satsningar.

Det är ett fyra kontrollmyndigheter som kontrollerar animaliska biprodukter i Sverige: Livsmedelsverket, Jordbruksverket, länsstyrelserna och kommunerna.

Livsmedelsverket genomför kontroller av hantering och utlämnande av animaliska biprodukter vid verksamheter som hanterar livsmedel i de anläggningar där Livsmedelsverket har ansvaret över livsmedelskontroller. Livsmedelsverket arbetar med en flerårig kontrollplanering där det enligt plan genomförs fler kontroller vart tredje år. Myndigheten genomförde därför färre kontroller under 2021 jämfört med 2020. Antalet kontroller 2021 var dock fler än åren 2019 och 2018. Myndigheten har rapporterat färre kontroller med bristande efterlevnad jämfört med tidigare år men det totala antalet genomförda kontroller var också färre under 2021 jämfört med 2020. Andelen kontroller där bristande efterlevnad konstaterades var liknande som tidigare år. I de flesta fall åtgärdas bristande efterlevnad utan att myndigheten behöver använda administrativa eller rättsliga åtgärder, men myndigheten använde även 28 förelägganden, varav 3 var förenade med vite, under året för att bristande efterlevnad skulle åtgärdas.

De regionala kontrollmyndigheterna (länsstyrelserna) genomför kontroller av insamling och transport av animaliska biprodukter av andra animaliska biprodukter än matavfall, samt av omlastningsplatser för animaliska biprodukter. Länsstyrelserna genomförde fler kontroller under 2021 jämfört med 2020 och 2019. Andelen kontroller med bristande efterlevnad var betydligt lägre hos länsstyrelserna under 2021 jämfört med 2020. Under 2021 behövde länsstyrelserna inte använda sig av några administrativa eller rättsliga åtgärder för att åtgärda bristande efterlevnad på området.

De kommunala kontrollmyndigheterna (kommunerna) genomför kontroller över hanteringen av animaliska biprodukter och vissa framställda produkten i primärproduktionen, samt hantering och utlämnande av animaliska biprodukter vid verksamheter som hanterar livsmedel i de anläggningar där kommunen har ansvaret över livsmedelskontrollen. Kommunerna har rapporterat färre genomförda kontroller 2021 jämfört med tidigare år. Minskningen i antal genomförda kontroller är förhållandevis stor. De kommunala kontrollmyndigheterna fick under 2020 kraftigt utökat tillsynsansvar med anledning av ny pandemilagstiftning i Sverige. Detta har påverkat tillgången till resurser för kontroll av animaliska biprodukter även under 2021 och kan därför till stor del förklara minskningen i genomförda kontroller. Andelen kontroller där det konstaterats bristande efterlevnad är betydligt färre

än tidigare år. De kommunala kontrollmyndigheterna har använt sig av åtgärder som förelägganden och åtalsanmälningar för att åtgärda fall av bristande efterlevnad i högre utsträckning under 2021 än under tidigare år.

Jordbruksverket, som har kontrollansvar över övriga anläggningar som hanterar animaliska biprodukter och därav framställda produkter, genomförde något färre kontroller under 2021 jämfört med föregående år 2020. Andelen kontroller där myndigheten har konstaterat bristande efterlevnad är lägre än tidigare år. Kontrollmyndigheten har inte behövt använda sig av förelägganden eller åtalsanmälningar under 2021 för att avvikelser skulle åtgärdas av verksamhetsutövare.

5.2 Offentlig kontroll

Per anläggning/fabrik	Antal anläggningar/fabriker	Antal offentliga kontroller som utförts
Anläggningar eller fabriker som är godkända i enlighet med artikel 24 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009	590	74
Anläggningar eller fabriker som godkänts i enlighet med artikel 23 i förordning (EG) nr 1069/2009	618	78

Enligt allmän bestämmelse	Antal offentliga kontroller som utförts
Animaliska biprodukter och/eller därav framställda produkters märkning och spårbarhet	3640

5.3 Kommentarsfält*

Totalt sett genomfördes färre offentliga kontroller under år 2021 jämfört med år 2020. Antalet genomförda kontroller har framförallt minskat hos kommunerna vilket kan förklaras av att dessa myndigheter har fått nytt tillsynsuppdrag med anledning av pandemin, se fält 5.1. Kommunerna har uppgett att de har behövt prioritera bort kontroller av animaliska biprodukter på grund av pandemin.

5.4 Bristande efterlevnad

Per anläggning/fabrik	Upptäckts vid offentliga kontroller	Totalt antal kontrollerade anläggningar/fabriker*	Antal kontrollerade anläggningar/fabriker där bristande efterlevnad upptäcktes*	Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
Anläggningar eller fabriker som är godkända i enlighet med artikel 24 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009	46	121	34	0	0
Anläggningar eller fabriker som godkänts i enlighet med artikel 23 i förordning (EG) nr 1069/2009	28	70	28	0	

Enligt allmän bestämmelse	Antal upptäckta fall av bristande efterlevnad	Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
Bristande produktöverensstämmelse: Animaliska biprodukters/framställda produkters märkning och spårbarhet:	163	28	3
Bristande produktöverensstämmelse: Animaliska biprodukters/framställda produkters säkerhet:	188	34	

Bedrägligt eller vilseledande agerande

Inga kontrollresultat visar bedrägligt eller vilseledande agerande.

5.5 Kommentarsfält*

De vanligaste avvikelserna är inom insamling, transport och spårbarhet, vanliga brister är exempelvis användandet av handelsdokument och bristande rutiner på anläggningar, till exempel i egenkontroll och HACCP.

I stor utsträckning åtgärdas fall av bristande efterlevnad utan att myndigheterna behöver vidta administrativa eller rättsliga åtgärder. Myndigheterna följer genom uppföljande kontroller upp att brister åtgärdats.

6. Djurskyddskrav

6.1 Övergripande slutsats om graden av efterlevnad

Totalt sett bedöms regelefterlevnaden på området tillfredsställande. Utrymme för förbättring finns dock inom skötselrelaterade brister och Sverige har för avsikt att utveckla samverkan mellan branschorganisationer och kontrollmyndigheter för att på olika sätt underlätta för djurhållare att göra rätt och öka regelefterlevnaden.

Resultatet av kontrollerna visar att landets djurhållare i allmänhet håller och sköter sina djur med en god efterlevnad av djurskyddslagstiftningen. Detta är framför allt viktigt för djurvälståndet men också för att upprätthålla allmänhetens förtroende för svensk djurhållning och livsmedelsproduktion. Samtidigt visar resultatet att det förekommer brister av olika slag och i varierande omfattning. För flera av djurslagen ligger många brister på ungefär samma nivå som tidigare år, medan andra brister antingen ökar eller minskar. Länsstyrelserna hittar brister vid cirka 40-50 procent av de riskbaserade rutinkontrollerna. Under 2021 gjordes drygt 3 300 riskbaserade rutinkontroller. Det är en stor variation i allvarligheten i de konstaterade bristerna. Det görs även ett stort antal uppföljande kontroller för att verifiera att olika brister har rättats till.

De fall av bristande efterlevnad som vi bedömer kan få de allvarligaste konsekvenserna för djurens välfärd är exempelvis brister i hull, tillgång på foder och vatten, djurens renhet, torra och rena liggplatser, samt utebliven veterinärvård. När det gäller lantbrukets djur är skötselrelaterade brister vanligast, vilket exempelvis avspeglas genom att djuren eller utrymmena de hålls i inte är tillfredsställande rena. Vi kan också konstatera att det är vanligt att brister förekommer när det gäller skaderisker på grund av olämplig inredning, särskilt när det gäller inredning som används inom hästhållningen.

Vid kontroller av nötkreatur var den vanligaste avvikelserna att nötkreaturen inte hålls tillfredsställande rena, följt av andra brister som är tydligt kopplade till detta, såsom renhållning, rena liggtytor och strömedel. Under kontrollåret 2020 sågs en ökning av sådana brister också inom grishållningen, men de aktuella bristerna har dock minskat inom grishållningen under kontrollåret 2021, vilket är positivt. Vid kontroller av värphöns var det vanligt med brist i luftkvalitet/stallklimat. Den vanligaste bristen var att höns för äggproduktion i inredda burar inte har tillgång till ströbad minst fem timmar per dygn under den aktiva perioden. Men andra vanliga brister var även att kraven gällande maximalt antal höns per kvadratmeter i flervåningssystem inte är uppfyllda. Vid kontroller av får gällde de vanligaste bristerna under året krav på journalföring. En annan lika vanlig brist var att fårens hull inte är godtagbart samt brister avseende fårens klippning. Vid kontroller av hästar var de vanligaste avvikelserna under året brister i att kraven på att inredningens utformning avseende skaderisker etc. inte är uppfyllda.

Länsstyrelserna bedömer att det ofta är flera olika faktorer som är orsaker till bristerna. Det kan exempelvis vara otillräcklig kunskap hos verksamhetsutövare om reglerna och om djurens behov. Samma byggnader kan till exempel ha använts under lång tid och djurhållaren har inte uppmärksammat ändrade regler. Ekonomiska resurser kan också vara en faktor som i vissa fall begränsar nödvändiga investeringar och även påverkar aspekter som veterinärbesök och skötsel av djuren. Tids- och resursbrist anges också som orsaker till brister.

Vid avlastning av djur på slakterier har officiella veterinärer konstaterat brister kopplat till djurens skick, hantering och utrymmeskrav samt fordon. Av 62 761 transporter upptäcktes 678 sådana fall av bristande efterlevnad. I tabellen 6.4 nedan redovisas enbart länsstyrelsernas kontroller. Antalet kontroller av transporter ökade förhållandevis kraftigt under 2021 jämfört med föregående år vilket till stor del förklaras av att en länsstyrelse gjorde ett särskilt transportprojekt under året. I det aktuella projektet konstaterade länsstyrelsen flera fall av bristande efterlevnad, framför allt i dokumentation. Antalet fall av bristande efterlevnad var högre inom transportkontrollerna under 2021 jämfört med 2020.

6.2 Djurskydd på jordbruksföretag (rådets direktiv 98/58/EG)

Djur som hålls för animalieproduktion (djurkategori)	Antal produktionsanläggningar	Antal offentliga kontroller som utförts	Bristande efterlevnad	Insatser/Åtgärder	
			Antal kontrollerade produktionsanläggningar där bristande efterlevnad upptäcktes	Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
Svin (enligt definitionen i rådets direktiv 2008/120/EG)	7 524	335	0		
Värphöns (enligt definitionen i rådets direktiv 1999/74/EG)	721	51	0		
Kycklingar (enligt definitionen i rådets direktiv 2007/43/EG)	371	20	0		
Kalvar (enligt definitionen i rådets direktiv 2008/119/EG)	0	0			
Annat (specificera)					
- Nötkreatur	35 789	1 962	0		
- Får	27 897	1 001	0		
- Getter	6 998	227	0		

6.3 Plan med analys och åtgärder för djurskydd på jordbruksföretagen

Under de senaste åren har olika åtgärder gjorts för att utveckla djurskyddskontrollen. Exempelvis ett långsiktigt kalibreringsarbete som Jordbruksverket driver för att stärka samsynen kring djurskyddslagstiftningen mellan länsstyrelser, veterinärer, branschorganisationer och djurägare. Syftet

är bland annat att identifiera områden där det ofta finns brister. Orsakerna till bristerna kan då analyseras och det kan göras bedömning av vilka åtgärder som är lämpliga för att förebygga eller minska fallen av bristande efterlevnad. Exempel på åtgärder är information, tydligare regler samt tydligare vägledning om hur reglerna bör tillämpas. Länsstyrelserna arbetar även förbyggande med samarbete samt information om djurvälstånd och regler om djurhållning till djurägare, branscher och veterinärer.

6.4 Djurskydd under transport (rådets förordning (EG) nr 1/2005)

Skydd av djur under transport (per art)	Antal offentliga kontroller som utförts	Antal och kategori av bristande efterlevnad						Insatser/Åtgärder	
		1. Djurens Skick	2. Transportmetoder, tillgängligt utrymme, höjd	3. Transportmedel	4. Vatten, foder, restider och viloperioder	5. Handlingar	6. Annat	Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
Nöt-kreatur	65	0	25	4	7	39	57	8	8
Svin	84	1	15	4	2	18	43	7	
Får och getter	12	0	6	0	3	2	9	3	
Hästdjur	94	1	2	4	10	200	66	4	
Fjäderfä	18	0	3	0	1	3	5	2	
Annat									

6.5 Plan med analys och åtgärder för djurskydd under transport

- Regelbunden samverkan med rederi för gemensamma informationsinsatser och kontroller ombord på färjorna.
- Utbildning för verksamhetsutövare för att minska risken för transportskador på djur på väg till slakteri.
- Prioritering av resurser för att utföra kontroller vid gränskontrollstationer (införsel), hästevent så som trav och galopp, slakttransporter av nötkreatur samt lastning av djur på gård
- Utökade kontroller av lastning samt dialog med uppfödare och lastningspersonal.
- Fortsatta dialogmöten med slakterier.
- Uppföljning av statistik på fjäderfä gällande vingskador och klämda djur.
- Samarbete med Livsmedelsverkets officiella veterinärer på slakterier.
- Fysisk träff med företrädare för lastningspersonal, slakteri, transportör och Livsmedelsverket.
- Ytterligare kontroller på plats, t.ex. vid travtävling

6.6 Djurskydd vid tidpunkten för avlivning (rådets förordning (EG) nr 1099/2009)

Under 2021 gjorde länsstyrelserna 31 kontroller på slakterier vilket är viss minskning jämfört med tidigare år. Under de senaste åren har antalet kontroller varit 37 (2020) respektive 44 stycken (2019).

Livsmedelsverket har under 2021 infört ett nytt kontrollsystem för sina kontroller av djurskyddet på slakterier. Merparten av tidigare inspektioner gällande djurskyddet vid själva slakteriet kommer numera att genomföras som Enkla Täta Kontroller (ETK). Det innebär enkla men mer frekventa kontroller, där kontrollresultatet kommer att delges slakteriet såväl som länsstyrelsen för att lättare kunna få god överblick över verksamheten. Förändringen är en effektivisering och förenkling för att tillgängliga resurser ska användas mer optimalt. ETK är stickprovskontroller av företagets slaktprocess och egenkontroller samt av djurskyddet vid slakteriet.

Både Livsmedelsverkets och länsstyrelsens kontroller visar att det förekommer brister vid de mest kritiska momenten, dvs. vid bedövning och avlivning. Utöver detta ses höga andelar brister vad gäller de standardrutiner som slakterierna ska ha och som beskriver hur samtliga moment i processen ska gå till. Förhoppningen är dock att de vägledningar för god praxis som beslutades under 2021 av Jordbruksverket ska bidra till att minska andelen brister på detta område.

6.7 Kommentarsfält*

I tabell 6.2 anges de kontroller som genomförts på respektive djurslag. Vi kan i nuläget inte sortera ut uppgifter om genomförda kontroller av verksamheter med kalvar och vi har inte tillgång till siffror för antalet produktionsanläggningar där bristande efterlevnad upptäcktes för de olika djurslagen.

Kontrollmyndigheterna ställer krav för att brister i djurskyddet ska rättas till. Länsstyrelserna använder de åtgärder som djurskyddslagstiftningen anger för att lagstiftningen ska efterlevas. Dessa åtgärder är främst förelägganden, omhändertaganden, djurförbud och åtalsanmälningar. Många avvikelser åtgärdas genom att kontrollmyndigheterna påpekar brister i kontrollrapporter där djurhållaren sedan frivilligt kan åta sig att åtgärda bristerna inom en viss tid. Kontrollmyndigheterna följer sedan upp i uppföljande kontroller att brister har åtgärdats.

Vi har i nuläget inte tillgång till uppgifter antal produktionsanläggningar där bristande efterlevnad har observerats, samt uppgifter om administrativa åtgärder sorterat på enskilda djurslag enligt den sortering som efterfrågas i rapporteringen (i tabell 6.2 ovan). Under 2021 fattade länsstyrelserna totalt sett beslut om administrativa åtgärder enligt följande:

- Djurförbud – 202 stycken som omfattade förbud att ha samtliga djurslag, eller enbart hovbärande eller klövbärande djur.
- Omhändertagande av djur – 169 stycken som omfattade lantbrukets djur, hästar och övriga djur.
- Föreläggande om att vidta åtgärder – 938. Här ingår även sällskapsdjur eftersom vi i dagsläget inte har statistiken så specificerad.

Som följd av att vi inte har tillgång till uppgifter om antal fall av bristande efterlevnad i tabell 6.2 så kan vi inte fylla i rättsliga åtgärder i tabellen i Aroc. Under 2021 vidtogs totalt 120 rättsliga åtgärder med anledning av bristande efterlevnad i kontrollerna som har rapporterats i tabell 6.2.

7. Skyddsåtgärder mot växtskadegörare

7.1 Övergripande om graden av efterlevnad

Totalt sett bedöms regelefterlevnaden på området under 2021 som tillfredställande. Utrymme för förbättring finns dock. För aktörer som har tillstånd att utfärda växtpass är det främst hur aktörerna utformar och använder växtpass som behöver förbättras. För aktörer som får anbringa märkningen (träemballage, trä eller andra föremål) är det främst hur aktörerna sköter dokumentationen som behöver förbättras.

Aktörer som har tillstånd att utfärda växtpass samt aktörer inom virkesindustrin, som har tillstånd att märka med ISPM15, kontrolleras årligen. Kontrollfrekvensen är styrd på EU-nivå. Antalet aktörer har ökat något år 2021 jämfört med år 2020 och antalet utförda offentliga kontroller var därför något fler under 2021 jämfört med 2020. Antalet kontrollerade aktörer med bristande efterlevnad minskade 2021 jämfört med 2020 både bland aktörer som har tillstånd att utfärda växtpass och bland aktörer som har tillstånd att märka med ISPM15.

7.2 Offentlig kontroll

	Antal aktörer	Antal offentliga kontroller som utförts
Aktörer som har tillstånd att utfärda växtpass	296	306
Aktörer som får anbringa märkningen (träemballage, trä eller andra föremål)	717	771

7.3 Kommentarsfält*

Av de utförda kontrollerna hos aktörer som har tillstånd att utfärda växtpass är 10 st uppföljande kontroller.

Av de utförda kontrollerna hos aktörer som får anbringa märkningen (träemballage, trä eller andra föremål) är 56 st uppföljande kontroller.

7.4 Bristande efterlevnad

	Upptäckts vid offentliga kontroller	Totalt antal kontrollerade aktörer*	Antal kontrollerade aktörer där bristande efterlevnad upptäcktes*	Insatser/åtgärder	
				Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
Aktörer som har tillstånd att utfärda växtpass	32	296	32	10	0
Aktörer som får anbringa märkningen (träemballage, trä eller andra föremål)	99	715	99	56	

Bedrägligt eller vilseledande agerande

Inga kontrollresultat visar bedrägligt eller vilseledande agerande.

7.3 Kommentarsfält*

Observerade brister hos aktörer som har tillstånd att utfärda växtpass var dokumentationsfel, märkningsfel, fynd av skadegörare, fel i utformningen och användningen av växtpass, certifieringsbrister samt övriga orsaker.

Observerade brister hos aktörer som får anbringa märkningen (träemballage, trä eller andra föremål) var dokumentationsfel, brister gällande barkförekomst, brister vid reparation, felaktiga företagsuppgifter och märkningsfel.

Av de observerade bristerna var några mindre avvikelser som inte ledde till administrativa åtgärder eller också åtgärdades bristerna innan föreläggande utfärdades.

8. Krav för utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedel samt vad gäller hållbar användning av bekämpningsmedel, med undantag för utrustning för spridning av bekämpningsmedel

8.1 Övergripande slutsats om graden av efterlevnad

Regelefterlevnaden hos registreringsinnehavare har förbättrats sedan föregående år och bedöms därmed tillfredsställande. En viss andel av kontrollerna hos registreringsinnehavare är oplanerade kontroller (tips) där brister i princip alltid förekommer, vilket påverkar andelen avvikelser då antalet aktörer är få. Kemikalieinspektionen har under året utfört analyser av växtskyddsmedel i syfte att kontrollera eventuell förekomst av olagliga växtskyddsmedel. I kontrollerna upptäcktes inga olagliga växtskyddsmedel, se länk nedan.

[Inga olagliga växtskyddsmedel i Kemikalieinspektionens kontroll - Kemikalieinspektionen](#)

Regelefterlevnaden hos distributörer har försämrats och bedöms därmed otillfredsställande. Den lokala kontrollen visar en ökning av andelen avvikelser under 2021 jämfört med 2020. Antalet kontroller har under året ökat med över 600 procent med anledning av det nationella tillsynsprojektet. Data visar att större delen (67 procent) av de kontroller som genomförts har utförts hos distributörer som säljer ej yrkesmässiga växtskyddsmedel. Hos den här typen av distributörer är efterlevnaden nästan hälften så god jämfört med andelen avvikelser hos distributörer som säljer yrkesmässiga växtskyddsmedel. Även data från 2020 visar en sämre regelefterlevnad hos dessa distributörer. För att förbättra regelefterlevnaden avser Sverige att vidta åtgärder i form av större satsningar på vägledning till kommuner.

Regelefterlevnaden för aktörer som använder växtskyddsmedel har inte förbättrats sedan föregående år och bedöms därmed otillfredsställande. Sverige avser att vidta åtgärder i form av att genomföra ett nationellt tillsynsprojekt om integrerat växtskydd på jordbruk samt öka vägledningen till de lokala kontrollmyndigheterna om användning av växtskyddsmedel hos andra yrkesmässiga användare än jordbrukare ex. skogsbruk.

Den större delen av 2021 års kontroller har utförts hos användare av växtskyddsmedel, vilket också gäller för tidigare år. Med hänsyn till den högre andelen brister när det gäller kontrollen för

utsläppande på marknaden (37 %) jämfört med andelen brister vid kontroll av användare (14 %) bedömer Kemikalieinspektionen att det framöver kan vara lämpligt att kommuner mer kontinuerligt utför ett större antal planerade kontroller hos distributörer av växtskyddsmedel.

Inrapporterade data avseende 2021 års kontroller motsvarar en svarsfrekvens på 89 procent (kommuner) respektive 90 procent (länsstyrelser), vilket är något lägre än 2020. Data avseende 2021 års kontroller inkluderar kontroller från Kemikalieinspektionen. Av de rapporterade kommunerna utförde 52 procent av dem kontroller under året. Jämfört med 2020 där endast 44 procent av kommunerna var aktiva i sin kontroll av växtskyddsmedel. Under 2021 kontrollerades totalt 2729 aktörer gällande utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedel. Detta är ett högre antal utförda kontroller jämfört med 2020 då 2081 aktörer kontrollerades. Kontrollen av distributörer ökade med mer än 600 procent under 2021 jämfört med 2020, vilket troligen kan förklaras genom utförande av det nationella tillsynsprojektet. Nationella tillsynsprojekt initieras kontinuerligt av Kemikalieinspektionen och Jordbruksverket.

8.2 Offentlig kontroll

Om saluföring av växtskyddsmedel	Antal aktörer	Antal offentliga kontroller som utförts
Införelställen	0	0
Tillverkare/formulerare	6	1
Förpackare/återpackare/ommärkare	0	0
Distributör/grossister/deltaljister – växtskyddsmedel för yrkesmässig och privat användning	2679	437
Lagerdepåer/transportföretag/logistikföretag	0	0
Innehavare av tillstånd/parallellhandelstillstånd	79	10
Övriga	0	0

Om användning av växtskyddsmedel och hållbar användning av bekämpningsmedel	Antal aktörer	Antal offentliga kontroller som utförts
Jordbruksanvändare	0	0
<i>Sökande som omfattas av EU:s ordning för grundstöd eller landsbygdsutvecklingsprogram och som omfattas av tvärvillkorskontroller*</i>	30 626	270
<i>Jordbruksanvändare som inte omfattas av tvärvillkorskontrollerna*</i>	13 980	1842
Andra yrkesmässiga användare	0	0
- <i>Industriell användning t.ex. järnvägar, vägar*</i>	272	49
- <i>Betningsakörer*</i>	61	3
- <i>Besprutningsentreprenörer/tjänsteleverantörer*</i>	527	32
- <i>Skogsbruk*</i>	459	1
- <i>Andra områden än jordbruksmark (golfbanor/ andra allmänna områden)*</i>	793	123
Övriga	0	0

8.3 Kommentarsfält*

Siffran 0 i celler innebär avsaknad av data. Antalet aktörer kan i vissa fall vara ett skattat värde.

Större delen av de aktörer som släpper ut växtskyddsmedel på marknaden i Sverige är registreringsinnehavare och distributörer.

De regionala kontrollmyndigheterna, länsstyrelserna, inrapporterar de aktörer som de ansvarar för att kontrollera, det vill säga antalet aktörer som omfattas av EU:s grundstöd eller landsbygdsutvecklingsprogram. De lokala kontrollmyndigheterna, kommunerna, inrapporterar de aktörer som de är ansvariga för att kontrollera vilket motsvarar antalet jordbruksanvändare inom respektive kommun. Det kan innebära en dubbelrapportering av antalet användare i kategorin jordbrukare.

8.4 Bristande efterlevnad

Om saluföring av växtskyddsmedel	Upptäckts vid offentliga kontroller	Totalt antal kontrollerade aktörer*	Antal kontrollerade aktörer där bristande efterlevnad upptäcktes*	Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
Införselställen	0	0	0	0	12
Tillverkare/formulerare	1	1	1	0	
Förpackare/återpackare/ommärkare	0	0	0	0	
Distributör/grossister/detaljister – växtskyddsmedel för yrkesmässig och privat användning	161	437	161	58	
Lagerdepåer/transportföretag/logistikföretag	0	0	0	0	
Innehavare av tillstånd/parallellhandelstillstånd	2	10	2	0	
Övriga	0	0	0	0	

Om användning av växtskyddsmedel och hållbar användning av bekämpningsmedel	Upptäckts vid offentliga kontroller	Totalt antal kontrollerade aktörer	Antal kontrollerade aktörer där bristande efterlevnad upptäcktes	Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
Jordbruksanvändare	0	0	0	0	9
<i>Sökande som omfattas av EU:s ordning för grundstöd eller landsbygdsutvecklingsprogram och som omfattas av tvärvillkorskontroller*</i>	39	270	39	17	
<i>Jordbruksanvändare som inte omfattas av tvärvillkorskontrollerna *</i>	249	1842	249	57	
Andra yrkesmässiga användare	0	0	0	0	
<i>Industriell användning, t.ex. järnvägar, vägar*</i>	8	49	8	7	
<i>Betningsaktörer*</i>	0	3	0	0	
<i>Besprutningsentreprenörer/tjänsteleverantörer*</i>	3	32	3	2	
<i>Skogsbruk*</i>	0	1	0	0	
<i>Andra områden än jordbruksmark (golfbanor/andra allmänna områden)*</i>	25	123	25	17	
Övriga	0	0	0	0	

Bedrägligt eller vilseledande agerande

I den redovisade kontrollen finns inte några fall avseende bristande efterlevnad som kan förklaras av bedrägligt eller vilseledande agerande.

8.5 Kommentarsfält*

Siffran 0 i rutorna innebär avsaknad av data (med undantag för ”Tillverkare/formulerare” och ”Innehavare av tillstånd/parallellhandelstillstånd” där ingen administrativ åtgärd har beslutats).

Siffrorna för de olika typerna av jordbruksanvändare och andra användare kan inte summeras då det i vissa fall kan förekomma dubbelrapportering.

9. Ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter

9.1 Övergripande slutsats om graden av efterlevnad

Regelefterlevnaden på området bedöms fortsatt vara tillfredsställande. Den utökade marknadskontrollen som har skett visar också på att det finns en större medvetenhet om när företag måste stå under kontroll. Inom primärproduktionen är det relativt vanligt med avvikelser avseende dokumentation, något som vi sett under många år.

För ekologisk primärproduktion kan avvikelser få konsekvensen att ekologiska djur klassas om till konventionella, eller att företaget helt förlorar certifikatet för sin djurhållning. De vanligaste skälen är att djuren inte har haft tillgång till bete eller utevistelse eller att djuren har utfodrats med icke ekologiskt foder. Även år 2021 har det varit några ärenden som handlat om bristande djurskydd, med magra, gödselkontaminerade djur eller djur som behövt vård, men inte fått det i tid. Inom växtodling förlorade ett företag sin certifiering till följd av olämplig stallgödselhantering, vilket orsakade läckage till en närbelägen flod. Ett annat företag förlorade först sitt certifikat tillfälligt, sedan definitivt, när kontrollorganet fann att antalet julgranar sålda som ekologiska översteg vad som var möjligt att sälja. Det har också varit två fall där utsädespotatis har varit betat med otillåtna preparat. Ett kontrollorgan fann också brister när det gäller gräns till konventionellt brukad mark på två gårdar och i båda fallen kunde otillåtna preparat påvisas en bit in på den ekologiska marken. Några lantbruksföretag förlorade sitt certifikat då företagaren inte gjorde sig tillgänglig för kontroll.

På förädlingsidan fann ett kontrollorgan att ett företag som importerat och sålt ekologisk mjöd hade manipulerat certifikatets utfärdningsdatum. Detta företags certifikat återkallades. Ett annat kontrollorgan beslutade att den ekologiska märkningen av äppelpaj måste avlägsnas, efter att Sverige notifierats av ett annat medlemsland att det var tillsatt vitaminer i äppelpajen. I flera fall har kontrollorgan beslutat att importerade produkter inte får saluföras som ekologiska eftersom företagen inte har kunnat uppvisa kontrollintyg. Ett kontrollorgan fann rester av cypermetrin i ekologisk öl och beslutade om tillfälligt saluföringsförbud under utredningstiden.

Livsmedelsverket har under året fattat 58 beslut om sanktionsavgifter på grund av utsläpp på marknaden av ekologiska livsmedel utan anmälan i enlighet med regelverket. Jordbruksverket har beslutat om sanktionsavgift riktad till två företag som inte är ekologiskt certifierade men som använde "eko" i sin marknadsföring av foder.

Sverige notifierade andra medlemsländer i OFIS vid sex tillfällen, samtliga på grund av fynd av otillåtna substanser i livsmedel. Sverige notifierade myndigheter i tredjeländer respektive och kontrollorgan verksamma i tredjeländ vid fjorton tillfällen. I de sju fall som gällde livsmedel berodde notifieringen på fynd av otillåtna substanser i två fall och avsaknad av kontrollintyg i fem fall. Samtliga sju fall som gällde foder rörde soja i någon form och i vilken fynd av otillåtna substanser och/eller fynd av låga halter GMO. Sverige har också varnat andra länder i så kallade Alerts. I ena fallet var det för misstänkt bedrägeri med ekologiska julgranar och i det andra fallet att vi misstänkt att foder säljs som ekologiskt utan att vara certifierat.

Alla tre behöriga myndigheter har under året genomfört kontorsrevisioner och vittnesgranskningar på kontrollorganen. Kontrollorganens verksamhet bedöms fortsatt vara tillfredsställande och de utför revisioner enligt plan. De brister som myndigheterna kunnat påvisa har gällt brister i utformning av styrkande dokumentation, brister i form av saknade avtal med kund, att ett kontrollorgan inte uppdaterat en kunds verksamhetsbeskrivning samt att ett kontrollorgan inte skickat avvikelserapport till rätt myndighet.

Under verksamhetsåret 2021 har samtliga kontrollorgan utfört utbildnings- och/eller fortbildningsinsatser för sina revisorer. Särskilt fokus har legat på att förbereda sig på att det den 1 januari 2022 är nya regler för ekologisk produktion, men även utbildningar i bland annat revisionsteknik, djurvälstånd, integrerat växtskydd och HACCP har ägt rum. Dessutom genomförde kontrollorganen både interna kalibreringar av regelfrågor, samt deltog på myndigheternas två kalibreringsmöten.

Kontrollmyndigheterna i ledet efter primärproduktion kan rapportera kontroll avseende anmälan om framställning/produktion, beredning, import eller förvaring av ekologiska produkter, som hänvisar till artikel 28 i förordning (EG) nr 834/2007, respektive ekologisk marknads kontroll i detaljhandel, som hänvisar till punkt 2 artikel 29 i förordning (EG) nr 834/2007. Dessa krav har tillsammans kontrollerats drygt 600 gånger under 2021 och avvikelser noterades i noterades i drygt 10 % procent av fallen. Det har under året meddelats 10 förbud och fem förelägganden på grund av överträdelser mot bestämmelserna. I jämförelse med föregående år har antalet kontroller ökat samtidigt som andelen avvikelser och antalet åtgärder har minskat.

9.2 Offentlig kontroll

(Svarar ”ja” på frågan om Sverige har rapporterat i Ofis.)

10. Användning och märkning av skyddade ursprungsbeteckningar, skyddade geografiska beteckningar och garanterade traditionella specialiteter

10.1 Övergripande slutsats om graden av efterlevnad

Regelefterlevnaden på området bedöms vara tillfredsställande.

Under 2021 genomfördes 1159 kontroller på anläggningar som släpper ut produkter på marknaden med uppgift om att livsmedlet har en skyddad beteckning. Bristande efterlevnad konstaterades i 225 fall, alltså vid 19 % av kontrollerna.

I Sverige finns 129 anläggningar som tillverkar livsmedel med skyddade ursprungsbeteckningar (SUB), skyddade geografiska beteckningar (SGB) eller garanterade traditionella specialiteter (GTS). Under år 2021 gjordes kontroller avseende de särskilda reglerna för tillverkning och märkning av SUB, SGB respektive GTS vid 48 av dessa anläggningar, vilket är ungefär lika många som året innan då det var 45. Avvikelse konstaterades år 2021 i 2 fall (4 %) vilket är en förbättring jämfört med föregående år då det var avvikelser vid 5 av 45 kontroller (11 %).

10.2 Offentlig kontroll

	Antal offentliga kontroller som utförts
Före utsläppande på marknaden	1
Konventionell marknad	1159
Elektronisk handel	0

10.3 Kommentarsfält*

Sverige kan inte redovisa kontroller uppdelade på konventionell handel och elektronisk handel eftersom vi inte har den indelningen i våra register. Siffran som anges på raden ”Konventionell marknad” inkluderar kontroller gjorda på elektronisk handel samt kontroller gjorda på tillverkande anläggningar.

10.4 Bristande efterlevnad

	Upptäckts vid offentliga kontroller	Totalt antal kontrollerade aktörer	Antal kontrollerade aktörer där bristande efterlevnad upptäcktes	Administrativa åtgärder	Rättsliga åtgärder
Före utsläppande på marknaden	1	1	1	1	0
Konventionell marknad	225	1010	202	23	
Elektronisk handel	0	0			

Bedrägligt eller vilseledande agerande

Livsmedelsverket har inga uppgifter om att bristande efterlevnad kan förklaras av bedrägligt eller vilseledande agerande.

10.5 Kommentarsfält*

Sverige kan inte redovisa bristande efterlevnad uppdelat på konventionell handel och elektronisk handel eftersom vi inte har den indelningen i våra register. Siffran som anges på raden ”Konventionell marknad” inkluderar eventuellt konstaterad bristande efterlevnad konstaterade på elektronisk handel och på tillverkande anläggningar.

I stället för antalet kontrollerade aktörer och antal aktörer där bristande efterlevnad upptäcktes redovisas antal kontrollerade anläggningar och antal anläggningar där bristande efterlevnad upptäcktes.

** De rubriker eller fält som är markerade med en asterisk (*) kan medlemsstaterna välja att fylla i eller lämna tomma*

